

Socialdepartementet

Anne-Li Fiskesjö
Ernatorp Mellangård
360 30 Lammhult

Uppdrag att ta fram förslag till länsstyrelsegemensamma processer och övriga effektiviseringsåtgärder för vissa överklagandeärenden

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt länsrådet Anne-Li Fiskesjö att utarbeta effektiva och för länsstyrelserna gemensamma processer för hantering av överklagade kommunala beslut enligt plan- och bygglagen (2010:900) avseende dels ärenden om lov (bygglov, marklov och rivningslov samt förhandsbesked), dels ärenden om planer (detaljplaner och områdesbestämmelser). I uppdraget ingår också att belysa effektiviseringspotentialer i övriga delar av länsstyrelsernas medverkan i de kommunala planeringsprocesserna. Uppdraget ska i dessa delar redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 28 mars 2013 och hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

I uppdraget ingår även att efter samråd med Socialdepartementet och utifrån departementets riktlinjer, aktivt stödja och samordna länsstyrelserna i det initiala arbetet med genomförandet av relevanta delar av de åtgärdsprogram som redovisas senast den 28 mars 2013. Uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 1 september 2013. Redovisningarna ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Bakgrund

Av exempelvis länsstyrelsernas årsredovisningar framgår att handläggning av dels överklagade lov och planer, dels samråds- och granskningsarbetet i planeringsprocessen varierar mellan länsstyrelserna både vad avser de faktiska processerna och vad gäller handläggningstider för likartade ärenden. Även olika brukarundersökningar som genomförts vid ett antal länsstyrelser och jämförande underlag som länsstyrelserna tagit fram i samband med sitt gemensamma nyckeltals- och indikatorarbete bekräftar denna bild.

Justitiekanslern (JK) framför vid sin granskning av länsstyrelsernas ärendeförteckningar för 2011 (2012-09-17) kritik mot att ett antal länsstyrelser redovisar alltför långa handläggningstider för att dessa ska anses vara acceptabla. JK framför vidare att berörda länsstyrelser bör ägna handläggningen av överklaganden av bygglovsärenden större uppmärksamhet. JK anser också att det kan vara lämpligt att länsstyrelserna gemensamt överväger hur handläggningen av dessa ärenden kan utformas så att genomsnittstiden för alla länsstyrelser blir godtagbar och mera enhetlig.

Inom några av regeringens olika satsningar på förenklingar för företagen har behov av åtgärder för att korta handläggningstider för detaljplane-processer och för handläggningen av överklagade PBL-relaterade ärenden framkommit som särskilt viktiga att prioritera.

Närmare om uppdraget

I syfte att förkorta handläggningstiderna med bibehållen eller stärkt kvalitet och rättssäkerhet ska utredaren kartlägga vilka moment i de aktuella ärendeprocesserna som är lika i länen och vilka faktorer som påverkar att handläggningstiderna för överklagade ärenden avseende lov och planer skiljer sig åt mellan länen. Arbetet ska fokusera på processförbättringar som kan förkorta handläggningstiderna vid handläggning av överklagade kommunala bygglovsbeslut och överklagade detaljplaner. Utredaren ska också beakta möjligheten till förbättringar i syfte att förkorta processtiden för den i plan- och bygglagen (2010:900) reglerade länsstyrelse- och kommungemensamma samråds- och granskningsprocessen för kommunala planer.

Utredaren ska identifiera och beskriva goda exempel på processer där handläggningen av de två ärendekategorierna går snabbt och rättssäkert och identifiera framgångsfaktorerna i dessa processer. Samtidigt bör kända orsaker till särskilt långa handläggningstider också anges för att länsstyrelserna ska kunna identifiera och åtgärda ärenden med hög risk redan när handläggningen av ett ärende inleds. Enhetliggörande processförbättringar som kan genomföras på alla länsstyrelser ska utarbetas liksom åtgärdsprogram för att nå fram till nödvändiga förändringar. Vidare ska effektiviseringsåtgärder för att korta handläggningstiderna, öka jämförbarheten mellan länen och förbättra förutsägbarheten om förväntade handläggningstider redovisas.

Det är angeläget att implementeringsprocessen kan påbörjas så tidigt som möjligt. Det ingår därför i uppdraget att aktivt stödja och samordna länsstyrelserna i det initiala arbetet med att genomföra identifierade och under hand redovisade åtgärdsprogram.

Effektiviseringsåtgärderna och en mer likartad handläggning ska baseras på nu gällande lagar och förordningar och inte omfatta förslag till förändringar.

Uppdragets genomförande ska även baseras på underlag från

- Utredningen om den statliga regionala förvaltningen (Fi 2009:07),
- länsstyrelsernas pågående gemensamma arbete med nyckeltals- och indikatorarbete enligt regeringsuppdrag inom de länsstyrelsegemensamma verksamheterna knutna till bl.a. EA-samverkan,
- det treåriga utvecklingsarbetet med introduktion av ny plan- och bygglag som Boverket och länsstyrelserna bedrivit gemensamt, samt
- utvecklingsförslag som framkommit inom ramen för Tillväxtverkets regeringsuppdrag Förslag till insatser – regelförenkling på kommunal nivå (dnr N2010/4398/MK) och är relevanta för detta uppdrag.

Uppdraget ska genomföras i samråd med länsstyrelserna, företrädesvis genom Länsstyrelsen i Kronobergs län som har ansvar för ett regeringsuppdrag om regelförenkling inom fler verksamhetsområden än de här nämnda (dnr N2011/4051/ENT). Utredningen ska på lämpligt sätt förankra utredningens avgränsning med företrädare för sakområdet inom Sveriges Kommuner och Landsting.

På regeringens vägnar

Stefan Attefall

Mats Kryhl

Kopia till

Statsrådsberedningen
Justitiedepartementet
Finansdepartementet
Boverket
Samtliga länsstyrelser
Sveriges Kommuner och Landsting